

Epinfo

Epidemiológiai Információs Hetilap

[Zárójelentés a 2003. évi tavaszi
influenzajárványról](#)

[Tájékoztatás szakmai rendezvényről](#)

[Fertőző betegségek adatai](#)

Aerobiológiai jelentés

(lásd: www.antsz.hu/oki/oki14.htm)

[Impresszum](#)

AZ ORSZÁGOS EPIDEMIOLÓGIAI KÖZPONT ZÁRÓJELENTÉSE A 2003. ÉVI TAVASZI INFLUENZAJÁRVÁNYRÓL

Magyarországon 2003. február közepétől április közepéig járványos méreteket öltött az influenzaszerű megbetegedések előfordulása. A járvány közepes intenzitású volt, ezen időszakban 434796 influenzaszerű megbetegedést regisztráltak, ami 100 lakosra számítva 4,3 esetet jelent.

A járvány folyamán végzett virológiai vizsgálatok eredménye alapján a **járvány etiológiája nem volt egységes**, az **influenza A** vírus **H1N1** és **H3N2** altípusának variánsai, valamint az **influenza B** vírus mellett a **megbetegedések jelentős részéért a RSV illetve a C.pneumoniae lehetett a felelős.**

A járvány kezdete és lefolyása

A 2002/2003. évi szezonban az első igazolt influenzás megbetegedéseket január végén Somogy megyében, sporadikus esetekben azonosították az OEK Légúti vírus és molekuláris virológiai osztályán végzett PCR-vizsgálattal.

Február közepén (7. hét) az influenzaszerű megbetegedések lokális halmozódását először Győr-Moson-Sopron megyében észlelték, majd a hónap folyamán további 11 megyéből jeleztek helyi járványokat. Az OEK Járványügyi osztályára 18 közösségi járványt jelentettek, melyek közül 13 oktatási intézményt, három óvodát, kettő fekvőbeteg gyógyintézetet érintett.

Lokális járványokban először két győri és egy mosonszolnoki általános iskolát érintő járványból származó minták vizsgálata alapján igazolták az **influenza A**, illetve a **B** vírus kóroki szerepét. Ezt követően már a Bács-Kiskun megyei Kiskunhalason, a Jász-Nagykun-Szolnok megyei Túrkevéen általános iskolai járványokban, egy szolnoki fekvőbeteg-ellátó intézetben, valamint a Somogy megyei Fonyódon kialakult lokális járványban is **influenza A** vírus etiológiai szerepét igazolták.

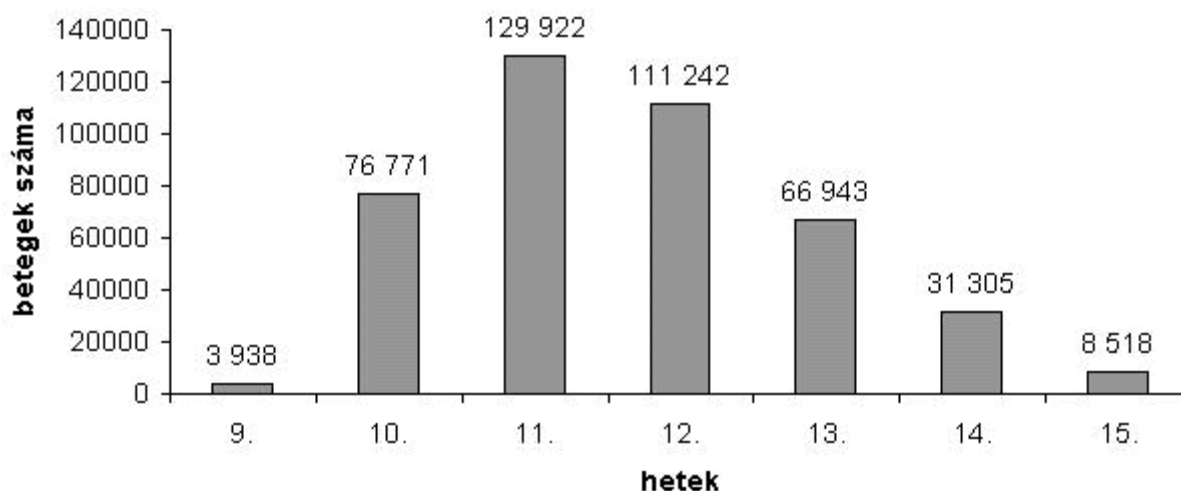
Az influenza jelentőszolgálatot a megyei tisztifőorvosok az aktuális járványügyi helyzettől függően, az influenza figyelőszolgálat adatai alapján vezették be. A 11. héttől kezdődően a 13. naptári héttel bezárólag az egész ország területéről jelentettek számszerű adatokat.

A megbetegedések száma a teljeskörű jelentési kötelezettség bevezetésének első hetében, a 11. héten elérte a maximumot, a regisztrált adatok szerint a 11-12. héten tetőzött a járvány, majd egy hónap alatt hétről hétre meredeken csökkent a megbetegedések száma. Feltehetően a járvány első két-három hete kiesett az adatszolgáltatásból (**1. ábra**).

1. ábra

Influenzaszerű megbetegedések száma Magyarországon

2003. 02. 24 - 04. 13.

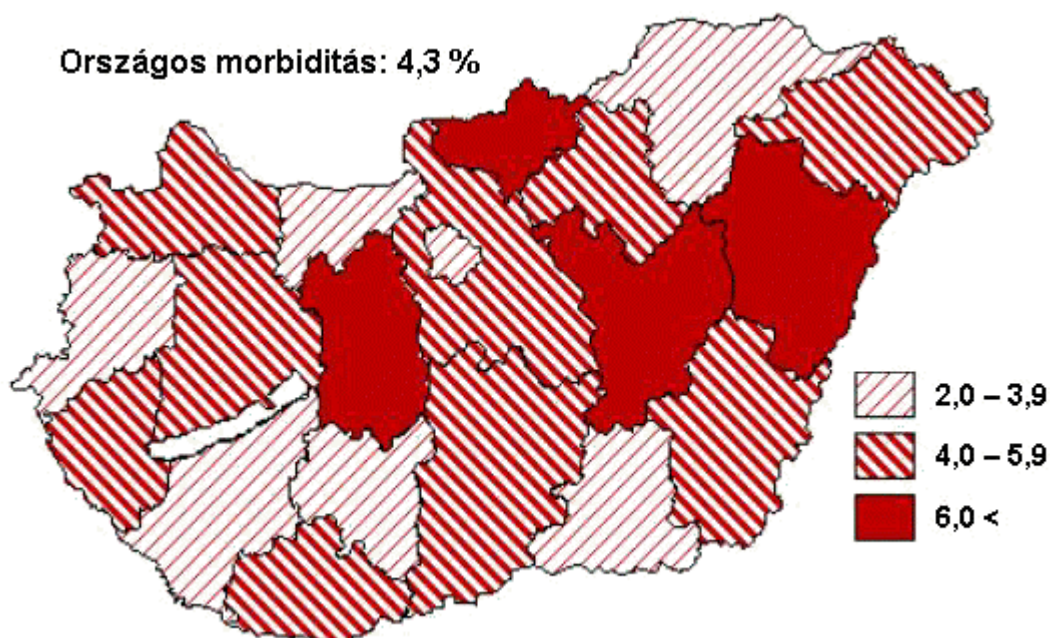

A megbetegedések területi megoszlása

A megbetegedések területi megoszlása igen egyenetlen volt (2. ábra). A 100 lakosra számított megbetegedési arány Fejér (7,6), Hajdú-Bihar (7,1), Jász-Nagykun-Szolnok (7,2) és Nógrád (6,9) megyében volt a legmagasabb, a legalacsonyabb pedig Budapesten (2,0), Somogy (2,9) és Tolna megyében (2,9).

2. ábra

Influenzaszerű megbetegedések száma 100 lakosra
a 2003. év 9-15. naptári hetében Magyarországon

A megbetegedések életkor szerinti megoszlása

Az influenza-szerű tünetekkel megbetegedettek közül 428639 személy **életkor szerinti megoszlás**áról kaptunk adatokat. A betegek 1,6%-a csecsemő volt, 36,8%-a az 1-14 éves, 23,1%-a a 15-24 éves, 14,8%-a a 25-34 éves, 16,7 %-a

a 35-59 évesek korcsoportjába tartozott. A betegek 7,0%-a volt hatvan éven felüli. A korszpecifikus morbiditás az 1-14 évesek és a 15-24 évesek korcsoportjában volt a legmagasabb (**1. táblázat**).

A betegek 10,0%-ánál észleltek **szövődményt** (43444 fő), az esetek 0,3%-át (1223 fő) áptolták **kórházban**, és 22,7%-uk került **táppénzes** állományba (**2. táblázat**).

Ezen arányok közül a szövődményes eseteké eltért a korábbi járványokban észlelttől. A szövődményes esetek aránya 1959 óta egyetlen egy hazai járványban sem érte el a 10%-ot, 2,9-7,7% között változott. A magas szövődményarány részben arra utal, hogy a betegek későn fordultak orvoshoz, részben pedig arra, hogy az influenzavírusokkal egyidejűleg egyéb, légúti tüneteket kiváltó baktériumok is cirkuláltak.

1.

táblázat

A bejelentett influenzaszerű megbetegedések kor szerinti jellemzői

Korcsoport (évek)	Bejelentett esetek		Korszpecifikus morbiditás (%)
	száma	%	
0	6 767	1,6	7,1
1-14	158 169	36,8	10,1
15-24	98 916	23,1	6,9
25-34	63 507	14,8	4,1
35-59	71 437	16,7	2,1
60-	29 843	7,0	1,4
Összesen	428 639	100,0	4,2

2.

táblázat

Táppénzes állomány, szövődmények, kórházi ápolás

Betegek száma	A betegekhez vonatkozó		
	járványügyi adat	szám	%
434 796	szövődményes eset	43 444	10,0
434 796	kórházban áptoltak	1 223	0,3
434 796	táppénzes állomány	98 499	22,7

A **szövődmények** között a bronchitis volt a leggyakoribb, ez tette ki az összes szövődmény felét (48,4%). A második leggyakoribb szövődmény a pharyngitis+tonsillitis (14,5%) és a sinusitis (13,8%) volt közel azonos arányban. Viszonylag alacsony volt a pneumóniával szövődményes influenzaszerű megbetegedések aránya (8,0%). A ritkább szövődmények közül a 15 carditis és az 1 encephalitis megbetegedés érdemel említést.

Az országos átlagnál lényegesen magasabb arányban jelentettek szövődményes eseteket Tolna (30,1%), Békés (25,3%) és Zala (20,8%)

megyéből. A szövődményes esetek aránya Budapesten (2,1%) és Jász-Nagykun-Szolnok megyében volt a legalacsonyabb (2,1%).

A járvány folyamán hét területről 23 influenzaszerű megbetegedés által okozott **halálozást** jelentettek. Az esetek klinikai vagy kórbonctani diagnózis alapján kerültek bejelentésre, **virológiai megerősítés egyetlen esetben sem történt.**

A meghaltak között egy hároméves gyermek is volt, három fő a 35-59 éves felnőttek korcsoportjába tartozott, 19-en pedig hatvan éven felüliek voltak. A meghalt idős személyek 60%-a nem részesült influenza elleni védőoltásban.

Laboratóriumi vizsgálatok

A járványt megelőző időszakban, a 2002. évi 49. és a 2003. évi 9. hét között a légúti kóroki monitorban résztvevő orvosok, valamint az egyéb egészségügyi szolgáltatók, intézmények az influenza-gyanús betegektől 330 mintát küldtek az OEK laboratóriumaiba, amely vizsgálatok alapján 16 esetben influenza A, 15 esetben pedig az influenza B kóroki szerepét igazolták.

A pozitív minták között az igazolt influenza esetek aránya a 9. héten volt a legmagasabb.

Az influenza jelentőszolgálat elrendelését követően, a 10. héttől a járvány végéig 225 minta került beküldésre, amelyekből csak kettő igazolt influenza A és 10 influenza B megbetegedést. A bakteriális, főleg a **C.pneumoniae** fertőzések száma sokkal magasabbnak bizonyult.

A 2003 tavaszán előfordult influenzaszerű megbetegedéseket figyelő szolgálat adatai azt sugallják, hogy a korábbi tanácsokkal ellentétben hasznos lehet az influenzaszerű megbetegedések súlyosbodó klinikai képeinek észlelésekor macrolid vagy fluoroquinolon típusú antibiotikum alkalmazása, mert ezek a fent említett bakteriális társfertőzések legtöbbjét eredményesen visszaszoríthatják, és a beteg gyógyulását elősegíthetik.

TÁJÉKOZTATÁS SZAKMAI RENDEZVÉNYRŐL

**A Magyar Higiénikusok Társasága XXXIV. Vándorgyűlése
2003. szeptember 30 - október 2. között kerül megrendezésre.**

**Vándorgyűlés helyszíne: 8600 Siófok, Hotel Aranypart
Beszédes József sétány 82.**

Rendezője: Magyar Higiénikusok Társasága

A rendezvény fő témája:

SURVEILLANCE A NÉPEGÉSZSÉGÜGYBEN

AZ UNIÓS CSATLAKOZÁS KÖZEGÉSZSÉGÜGYI PRIORITÁSAI

A Társaság a Vándorgyűlésen, szeptember 30-án 18.00 órakor tartja éves rendes közgyűlését, mely egyben tisztújító közgyűlés is lesz. A közgyűlés határozatképtelenség esetén 18.15-kor ismételten összehívásra kerül.

A Vándorgyűlésen kerül átadásra a Szendei Ádám-emlékérem.

A részvétel feltételeiről **Cser Istvánné** szervező ad felvilágosítást (Országos Közegészségügyi Központ Országos Környezetegészségügyi Intézete 1097 Budapest, Gyáli út 2-6., **tel/fax: (1) 476-1174; e-mail: cser.oki@antsz.hu**).

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2003. augusztus 11-17. közötti** időszakban bejelentett heveny fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az **enterális fertőző betegségek** közül a **salmonellosis** és **campylobacteriosis** járványügyi helyzete kedvezően alakult, mind a heti, mind az év eleje óta nyilvántartásba vett esetek száma alatta maradt a 2002. év azonos időszakában regisztrálnak. Igen kedvező volt a **dysenteria** epidemiológiai helyzete, az 1-33. héten jelentett esetszám csupán 40%-a volt az előző év hasonló időszakában nyilvántartottnak. Kevesebb **enteritis infectiosa** megbetegedést jelentettek, mint az előző év azonos hetében. A legtöbb esetet Csongrád és Veszprém megyében diagnosztizálták.

A **vírushepatitisek** száma csaknem duplája volt az előző hetinek, azonban a betegség járványügyi helyzete nem minősíthető kedvezőtlennek. A megbetegedéseket két területen, Borsod-Abaúj-Zemplén és Pest megyében diagnosztizálták.

A **légúti fertőző betegségek** a nyári évszaknak megfelelően alacsony számban fordultak elő. A **varicella** megbetegedések hetenkénti száma a 24. hét óta folyamatosan csökken, alacsony volt a **scarlatina** incidenciája is. **Morbillit** nem jelentettek, három **rubeola** és négy **mumpsz** megbetegedést regisztráltak.

Kevesebb **idegrendszeri fertőző megbetegedés** került a nyilvántartásba, mint az előző év azonos hetében. Az elmúlt héten egy kullancsencephalitis esetet jelentettek Pest megyéből.

A **Lyme-kór** bejelentések száma (68) csaknem háromszorosa az előző év azonos hetében regisztrálnak. A legtöbb megbetegedést a fővárosban és Nógrád megyében diagnosztizálták.

A **2003. augusztus 18-24. közötti** időszakban, **négy munkanapon** bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

A **leggyakoribb enterális fertőző betegségek** közül az év eleje óta nyilvántartásba vett megbetegedések száma alapján a **salmonellosis** és a **dysenteria** járványügyi helyzete kedvezőbb volt, mint az előző évek azonos időszakában. A **campylobacteriosis** és az **enteritis infectiosa** előfordulása közel kétharmadával volt gyakoribb, mint az előző év 34. hetében, de nem tért el lényegesen a 2002. év 1-34. hetében észlelttől. A héten nem érkezett jelentés közösségi vagy területi gastroenteritis járványról.

A **hepatitis infectiosa** esetek száma nem változott jelentősen az előző hetekhez viszonyítva, a 15 megbetegedés közül 11 két területen (Borsod-

Abaúj-Zemplén és Heves megyében) fordult elő.

A légúti fertőző betegségek közül a nyári időszaknak megfelelően a **scarlatina** esetek az idén ezidáig regisztrált legalacsonyabb számban fordultak elő a héten, a **varicella** megbetegedések száma is az idei eddig észlelt mélypont körül alakult. **Pertussist** és **morbillit** nem jelentettek, és csak három **rubeola** és hat **mumpsz** eset került a nyilvántartásba.

Az idegrendszeri fertőző betegségek közül a **meningitisek** száma nem változott lényegesen az előző hetekhez viszonyítva, és csupán egy **encephalitis infectiosa** megbetegedésről érkezett jelentés. Az év eleje óta bejelentett esetek számát tekintve mindhárom szindróma gyakrabban fordult elő, mint az előző év azonos időszakában.

Másfélszer több **Lyme-kór** megbetegedést jelentettek, mint a 2002. év 34. hetében, a legtöbb megbetegedést Hajdú-Bihar, Pest, Veszprém és Zala megyében valamint Budapesten diagnosztizálták.

Bejelentett fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Notified cases of communicable diseases in Hungary (+)

33/2003.sz.heti jelentés (weekly report)

(2003.08.11 – 2003.08.17.)

Betegség Disease	a 33. héten (week)			az 1 – 33. héten (week)		
	2003.08.11- 2003.08.17.	2002.08.12- 2002.08.18.	Medián 1997- 2001	2003.	2002.	Medián 1997- 2001
Typhus abdominalis	-	-	-	-	1	1
Paratyphus	-	-	-	-	-	-
Salmonellosis	224	190	359	4098	4373	8219
Dysentheria	2	10	15	72	174	321
Dyspepsia coli	2	1	1	53	46	84
Egyéb E.coli enteritis	3	-	•	49	36	•
Campylobacteriosis	135	118	•	3341	3680	•
Yersiniosis	-	-	•	59	63	•
Enteritis infectiosa	744	600	•	26124	26214	•
Hepatitis infectiosa	18	19	25	515	551	1054
AIDS	1	2	-	16	19	16
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	-	•	12	18	•
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	-	1	-	11	6	1
Scarlatina	5	16	14	1077	1848	3403
Morbilli	-	-	-	3	1	22
Rubeola	3	-	2	49	51	93
Parotitis epidemica	4	3	4	135	99	181
Varicella	74	60	•	28135	26736	•
Mononucleosis inf.	20	21	18	904	905	806
Legionellosis	4	1	•	68	28	•
Meningitis purulenta	4	2	•	173	147	•
Meningitis serosa	3	5	4	84	79	80
Encephalitis infectiosa	3	-	3	92	83	77
Creutzfeldt-J.-betegség	-	1	•	5	11	•
Lyme-kór	68	26	•	781	728	•
Listeriosis	-	-	•	2	4	•
Brucellosis	-	-	-	1	-	1
Leptospirosis	-	-	-	20	23	34
Tularemia	3	1	-	26	61	38
Tetanus	-	1	-	1	1	8
Vírusos haemorrh. láz	-	1	•	2	3	•
Malaria*	1	-	1	6	7	11
Toxoplasmosis	1	2	4	103	139	177

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

(*) importált esetek (imported cases)

(•) nincs adat (no data available)

A statisztika készítés ideje: 2003.08.19

Bejelentett fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Notified cases of communicable diseases in Hungary (+)

33/2003.sz.heti jelentés (weekly report)

(2003.08.11 – 2003.08.17.)

Terület Territory	Salmonel- losis	Dysentheria	Campylo- bacteriosis	Enteritis infectiosa	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Mononucl. infectiosa	Meningitis purulenta	Lyme-kór
Budapest	33	-	23	33	-	2	14	7	-	25
Baranya	9	1	6	6	-	-	1	1	-	-
Bács-Kiskun	23	-	6	36	-	-	2	1	-	1
Békés	15	1	9	50	-	-	1	-	1	-
Borsod-Abaúj-Zemplén	13	-	2	25	14	-	5	2	-	3
Csongrád	4	-	3	85	-	-	5	-	-	-
Fejér	5	-	3	31	-	-	2	2	-	1
Győr-Moson-Sopron	9	-	12	22	-	-	12	1	-	6
Hajdú-Bihar	37	-	17	17	-	-	1	2	-	-
Heves	8	-	2	48	-	-	1	1	-	2
Jász-Nagykun-Szolnok	13	-	-	43	-	-	5	-	1	-
Komárom-Esztergom	9	-	7	35	-	-	3	-	-	-
Nógrád	1	-	5	44	-	-	5	-	-	14
Pest	6	-	10	59	4	1	5	-	-	8
Somogy	4	-	3	32	-	-	1	1	-	1
Szabolcs-Szatmár-Bereg	10	-	1	24	-	-	1	1	1	-
Tolna	7	-	4	11	-	-	1	-	1	-
Vas	6	-	7	15	-	-	-	1	-	-
Veszprém	4	-	7	94	-	2	5	-	-	3
Zala	8	-	8	34	-	-	4	-	-	4
Összesen (total)	224	2	135	744	18	5	74	20	4	68
Előző hét (previous week)	250	3	130	761	10	14	90	25	7	55

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

A statisztika készítés ideje: 2003.08.19

A „Johan Béla” Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt a „Johan Béla” Országos Közegészségügyi Intézet és a Centers for Disease Control and Prevention (CDC) a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat által biztosított együttműködés révén fejlesztették ki.

Az Epinfo minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.antsz.hu/oe

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az Epinfo főszerkesztőjéhez fordulni:

„Johan Béla” Országos Epidemiológiai Központ
1966 Budapest, Pf. 64. Telefon: 476-1153, 476-1194
Telefax: 476-1223
E-mail: epiujsg.oe@antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Epinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Epinfo. Epinfo 2003;1:1-3.)

Országos tisztifőorvos:
Prof. dr. Ungváry György

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: dr. Straub Ilona
Főszerkesztő: dr. Melles Márta
Főszerkesztő helyettes: dr. Csohán Ágnes
Olvasó szerkesztő: dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztők:

Boros Julianna
dr. Böröcz Karolina
Lendvai Gyuláné

Technikai szerkesztő:

Kissné Sponga Zsuzsanna

Nyomda vezetője:

Vizinger Ferenc

ISSN 1419-757X